

DGG-001-029201

M. Phil. (Journ.) (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Comm. Theory & Comm. Research

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 029201

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ કોઈપણ એક પ્રશ્નોનો ઉત્તર આપો. ૧૪
- (૧) સંચાર સંશોધનની વ્યાખ્યા આપી તેનું મહત્ત્વ તથા હેતુઓની ચર્ચા કરો.
- (૨) પ્રત્યાયનની વ્યાખ્યા આપી તેના વિવિધ પ્રકારો સવિસ્તર વર્ણવો.
- (૩) સંશોધન પ્રક્રિયાના સોપાનોની વિસ્તારથી છણાવટ કરો.
- ૨ (અ) કોઈપણ એકનો ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) સંશોધનના પ્રકારો વર્ણવો.
- (૨) પ્રત્યાયનના કોઈપણ બે મોડેલ સમજાવો.
- (બ) કોઈપણ એકનો ઉત્તર આપો ૧૦
- (૧) નોન - એલાઈન્ડ ન્યૂઝ એજન્સીઝ પુલ વિશે ચર્ચા કરો.
- (૨) માહિતીના અધિકાર અને પ્રત્યાયન વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો.
- ૩ (અ) કોઈપણ બેના ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) સંશોધનમાં અહેવાલલેખન વિશે નોંધ લખો.
- (૨) યુનેસ્કોની આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રત્યાયનમાં ભૂમિકા ચર્ચો.
- (૩) પ્રત્યાયન અને સંસ્કૃતિ વિશે નોંધ લખો.
- (૪) વિવિધ ક્ષેત્રોમાં પ્રત્યાયનની આવશ્યકતા સમજાવો.

- (બ) કોઈપણ બેના ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) સંશોધનમાં ઉત્કલ્પનાનું શું મહત્ત્વ છે ?
- (૨) 'રાજકારણ અને પ્રત્યાયન' વિશે નોંધ લખો.
- (૩) ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિ શું છે?
- (૪) પ્રત્યાયનના માનસિક અને સામાજિક પાસાં સમજાવો.

- ૪ એકથી બે લિટીમાં ઉત્તર આપો. ૬
- (૧) સંચાર સંશોધન એટલે શું ?
- (૨) સંશોધનમાં ડેટા કલેક્શનનું શું મહત્ત્વ છે ?
- (૩) અશાબ્દિક પ્રત્યાયનની વ્યાખ્યા આપો.
- (૪) પ્રત્યાયનનું પાયાનું મોડેલ કયું છે ?
- (૫) વિષયવસ્તુ વિશ્લેષણ એટલે શું ?
- (૬) NWICOનું આખું નામ જણાવો.

- ૫ કોઈપણ દસ MCQના ઉત્તર આપો. ૧૦
- (૧) માહિતીના અધિકારનો કાયદો ક્યારથી અમલમાં છે ?
- (A) ૨૦૦૩ (B) ૨૦૦૧
- (C) ૨૦૦૫ (D) ૨૦૦૭
- (૨) 'માધ્યમ જ સંદેશો છે' - કોનું વિધાન છે ?
- (A) લાઝાર્સફેલ્ડ (B) મેકલૂહાન
- (C) વિલ્બર શ્યામ (D) કોઈ નહીં
- (૩) ફિલિપાઈન્સની ક્રાંતિમાં કયા માધ્યમની મહત્ત્વની ભૂમિકા હતી ?
- (A) ઈન્ટરનેટ (B) અખબાર
- (C) ટેલિવિઝન (D) રેડિયો
- (૪) વર્ણનાત્મક સંશોધન પદ્ધતિને શેની સાથે સંબંધ છે ?
- (A) ભૂતકાળ (B) ભવિષ્ય
- (C) વર્તમાન (D) તમામ
- (૫) પ્રત્યાયનમાં કેવા સંદેશાઓની આપ-લે થાય છે ?
- (A) શાબ્દિક (B) મિશ્ર પ્રકારના
- (C) બિનશાબ્દિક (D) ઉપરોક્ત તમામ

(દ) ઉત્કલ્પના શું છે ?

- (A) સંશોધનનું આયોજન (B) સંશોધનનો વિષય
(C) સંશોધન આકૃતિ (D) એક પણ નહીં

(૭) સંશોધન માટે કયા ઉપકરણો ઉપયોગી છે ?

- (A) પ્રશ્નાવલિ (B) અવલોકન
(C) રૂબરૂ મુલાકાત (D) તમામ

(૮) ભૂતકાળની ઘટના અંગેનું સંશોધન કેવા પ્રકારનું સંશોધન કહેવાય ?

- (A) શૈક્ષણિક (B) ઐતિહાસિક
(C) સામાજિક (D) ભૌગોલિક

(૯) કેન્દ્રના દૂરસંચાર ખાતાના પ્રધાન કોણ છે ?

- (A) સુરેશ પ્રભુ (B) અરૂણ જેટલી
(C) રવિશંકર પ્રસાદ (D) કોઈ નહિ

(૧૦) પ્રત્યાયનનું કયું મોડેલ ડેવિડ બર્લોએ આપ્યું હતું ?

- (A) શાબ્દિક (B) SMCR
(C) એકમાર્ગી (D) એક પણ નહિ

(૧૧) અખબારની વાચનસામગ્રી અંગેનું સંશોધન કેવા પ્રકારનું સંશોધન ગણાય ?

- (A) વિષયવસ્તુ પૃથક્કરણ (B) ઐતિહાસિક
(C) ક્રિયાત્મક (D) એક પણ નહિ

(૧૨) ૨૦૧૧માં થયેલી ઈજિપ્તની ક્રાંતિનું બીજું નામ શું છે?

- (A) રોઝ રિવોલ્યૂશન (B) લોટસ રિવોલ્યૂશન
(C) જાસ્મિન રિવોલ્યૂશન (D) સફોન રિવોલ્યૂશન

ENGLISH VERSION

- 1 Answer any one question : 14
- (1) Define communication research. Discuss its importance and objectives.
 - (2) Define communication and describe at length its various types.
 - (3) Discuss in detail steps of research.
- 2 (a) Answer any one : 10
- (1) Describe types of research.
 - (2) Explain any two models of communication.
- (b) Answer any one : 10
- (1) Discuss NANAP
 - (2) Explain relations between right to information and communication.
- 3 (a) Answer any two : 10
- (1) What is report writing in research ?
 - (2) UNESCO's role in international communication.
 - (3) Write a note on communication and culture.
 - (4) What is need of communication in various areas ?
- (B) Answer any two : 10
- (1) What is importance of hypothesis in research ?
 - (2) Write a note on 'Politics and Communication'.
 - (3) What is historical research method ?
 - (4) Explain psychological and social aspects of communication.
- 4 Answer in one to two lines : 6
- (1) Define communication research.
 - (2) What is importance of data collection ?
 - (3) Define non-verbal communication.
 - (4) Which is the basic model of communication ?
 - (5) Define content analysis.
 - (6) Give full name of NWICO.
- 5 Answer any ten MCQs. 10

- (1) Since when, R.T.I. Act is in force ?
 - (A) 2003
 - (B) 2001
 - (C) 2005
 - (D) 2007
- (2) 'Medium is the message'. Who said ?
 - (A) Lazarsfeld
 - (B) McLuhan
 - (C) Weillber Schram
 - (D) None
- (3) Which media's role was important in revolution of philippines ?
 - (A) Internet
 - (B) Newspaper
 - (C) Television
 - (D) Radio
- (4) With which descriptive research method is related ?
 - (A) Past
 - (B) Future
 - (C) Present
 - (D) All these
- (5) Which messages are exchanged in communication ?
 - (A) Verbal
 - (B) Mixed
 - (C) Non-verbal
 - (D) All
- (6) What is hypothesis ?
 - (A) Research Planning
 - (B) Research subject
 - (C) Research design
 - (D) None
- (7) Which tools are useful for research ?
 - (A) Questionnaire
 - (B) Observation
 - (C) Interview
 - (D) All these

- (8) Research about a past event is of which category ?
- (A) Educational
 - (B) Historical
 - (C) Social
 - (D) Geographical
- (9) Who is telecom minister at centre ?
- (A) Suresh Prabhu
 - (B) Arun Jaitley
 - (C) Ravishankar Prasad
 - (D) None
- (10) Which is David Berlow's model of comm. ?
- (A) Verbal
 - (B) SMCR
 - (C) One way
 - (D) None
- (11) Which type of research is research about reading material of newspaper ?
- (A) Content analysis
 - (B) Historical
 - (C) Action
 - (D) None
- (12) Another name of 2011's Egypt revolution ?
- (A) Rose revolution
 - (B) Lotus revolution
 - (C) Jasmine revolution
 - (D) Saffron revolution
-